

РЕЦЕНЗІЯ

*офіційного рецензента, кандидата медичних наук,
доцента ЗВО кафедри акушерства та гінекології № 2*

Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

Льовкіної Олени Леонідівни

на дисертаційну роботу «Ведення пацієнток репродуктивного віку з ендометріомами яєчників», що подана до захисту в разову спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.171 при Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова, яка створена відповідно до наказу ректора ЗВО ВНМУ ім. М.І. Пирогова № 74 від 01 травня 2026 року на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М.І. Пирогова протокол № 10 від 30 квітня 2026 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації

Лепетенко Юлії Юріївни

*на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»*

1. Ступінь актуальності обраної теми.

Дисертаційне дослідження Лепетенко Юлії Юріївни присвячене розв'язанню однієї з найбільш дискусійних, клінічно складних та соціально значущих проблем сучасної гінекології та репродуктивної медицини – оптимізації тактики ведення жінок репродуктивного віку з ендометріомами яєчників. Актуальність цієї теми зумовлена високою частотою захворюваності серед пацієнток найактивнішого репродуктивного віку. Ендометріоми яєчників безпосередньо асоціюються з хронічним тазовим болем, вираженими анатомо-функціональними змінами органів малого таза та безпліддям, що суттєво знижує якість життя жінок.

Традиційний хірургічний підхід, який найчастіше полягає у проведенні лапароскопічної цистектомії, попри свою радикальність, нерідко супроводжується додатковою механічною та термічною травматизацією здорової паренхіми яєчника. Це призводить до передчасного виснаження фолікулярного пулу та різкого зниження оваріального резерву. У зв'язку з цим у сучасній світовій практиці існує гостра потреба у розробці та патогенетичному обґрунтуванні малоінвазивних, органозберігаючих методик лікування.

Науковий пошук авторки, спрямований на вивчення ефективності малоінвазивної УЗ-асоційованої етанолової аспіраційної склеротерапії у поєднанні з медикаментозним супроводом, є надзвичайно своєчасним. Такий підхід дозволяє зберегти репродуктивний потенціал пацієнок, мінімізувати ризик післяопераційних рецидивів та уникнути ятрогенної ішемії тканин яєчника.

Усе вищезазначене визначає високий ступінь актуальності теми дисертації Лепетенко Юлії Юріївни, її вагоме теоретичне значення та безпосередню практичну цінність для клінічної медицини.

2. Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Представлена дисертаційна робота Лепетенко Юлії Юріївни характеризується високим науковим рівнем, глибоким методологічним обґрунтуванням та завершеністю наукового пошуку. Науковий рівень дисертації визначається використанням сучасних клінічних, лабораторних та інструментальних методів дослідження, а також комплексною статистичною обробкою отриманих результатів. Оригінальність дослідження підтверджується тим, що в ньому запропоновано та патогенетично обґрунтовано оптимізований алгоритм ведення пацієнок репродуктивного віку з ендометріомами яєчників із поєднанням склеротерапії ендометріюїдних кіст та цілеспрямованої

медикаментозної підтримки, що має вагоме значення для сучасної гінекології та репродуктології.

Наукові публікації здобувача вичерпно відображають основний зміст і ключові результати дисертаційного дослідження, демонструючи високий рівень наукової зрілості автора та достовірність отриманих даних. Матеріали роботи представлені у серії наукових праць, які опубліковані у провідних фахових виданнях України. Загалом за темою дисертаційного дослідження опубліковано 10 наукових праць, серед яких 6 статей у фахових журналах, затверджених МОН України, 4 тези доповідей. Апробація результатів на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях свідчить про високу актуальність та дискусійну цінність дослідження, а загальна кількість, структура та якість публікацій повністю відповідають чинним вимогам МОН України до здобувачів наукових ступенів.

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях.

Сформульовані авторкою положення наукової новизни характеризуються високим рівнем академічної конкретики, логічною послідовністю та чітким практичним спрямуванням. Безперечною науковою цінністю роботи є розробка та патогенетичне обґрунтування чіткого, персоніфікованого алгоритму ведення пацієнток, який базується на принципах мінімально інвазивної хірургії – УЗ-асоційованої аспіраційної склеротерапії. Особливої наукової обґрунтованості дослідженню надає комплексність запропонованого медикаментозного супроводу: поєднання специфічної терапії дієногестом із вітаміном D, міо-інозитолом з фолієвою кислотою, коензимом Q10, ДГЕА є патогенетично виправданим, оскільки дозволяє не лише нівелювати ятрогенний вплив на яєчникову тканину, але й системно коригувати метаболічні порушення,

забезпечуючи стабілізацію оваріального резерву. Науково та практично значущим є проведене порівняльне дослідження розробленого алгоритму з традиційною лапароскопічною цистектомією. Вперше на репрезентативному клінічному матеріалі доведено, що уникнення агресивної термічної та механічної травматизації за авторською методикою дозволяє зберегти кількість антральних фолікулів та стабільність рівнів антимюллерового гормону, що надає висновкам здобувачки високого ступеня доказовості. Крім того, авторкою обґрунтовано патогенетичну доцільність склеротерапії ендометріюїдних кіст як методу вибору для декомпресії оваріальної тканини. Доведення того, що дана методика оптимізує локальну мікроциркуляцію і повністю запобігає розвитку посттравматичної ішемії, має фундаментальне значення для репродуктивної медицини, оскільки розкриває внутрішні механізми захисту життєздатності та якості ооцитів. Запропонована комбінація є оригінальним авторським рішенням актуальної дилеми щодо балансу між лікуванням ендометріом та збереженням фертильного потенціалу жінок.

Матеріали дисертаційного дослідження знайшли повне відображення в опублікованих працях здобувачки. Загалом за темою роботи опубліковано 10 наукових праць. Зміст опублікованих статей повністю розкриває логіку, структуру та ключові результати дисертації.

4. Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Обґрунтовані авторкою положення, висновки та рекомендації в дисертації мають безперечну наукову вагомість, логічність та доказовість. Високий науковий рівень роботи забезпечується репрезентативністю клінічного матеріалу, що сформований на основі достатньої вибірки пацієнток, яка включала 140 жінок ретроспективного етапу та 115 жінок проспективного етапу дослідження. Методологічний дизайн дослідження побудований на принципах доказової

медицини з використанням лабораторного моніторингу рівня АМГ та інструментального УЗД органів малого таза з доплерометрією яєчникового кровотоку. Усі результати порівняльного аналізу розробленого алгоритму з традиційною лапароскопічною цистектомією проаналізовані із застосуванням сучасних методів біостатистики, що гарантує високу точність і достовірність отриманих даних.

Сформульовані висновки прямо впливають із поставлених завдань, а запропоновані рекомендації щодо малоінвазивної аспіраційної склеротерапії та медикаментозного супроводу є клінічно виправданими та логічно завершують дослідження.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Аналіз дисертаційного дослідження дозволяє констатувати високий рівень виконання поставленого наукового завдання, що полягало в оптимізації тактики ведення пацієнток репродуктивного віку з ендометріомами яєчників. Здобувачка продемонструвала зріле володіння методологією наукової діяльності, сформувавши чітку логіку дослідження від теоретичного обґрунтування проблеми до впровадження практичних рекомендацій. Усі етапи роботи – включаючи ретроспективний (140 пацієнток) та проспективний (115 пацієнток) аналізи – виконані з дотриманням принципів доказової медицини та біоетичних норм. Авторка виявила здатність самостійно планувати науковий пошук, критично аналізувати дані світової літератури, інтегрувати складні лабораторно-інструментальні методики (моніторинг рівня АМГ, показників репродуктивного гормонального профілю, онкомаркерів СА-125, HE4 із розрахунком індексу ROMA, УЗД органів малого таза з доплерометрією яєчникового кровотоку) та кваліфіковано застосовувати методи біостатистики для верифікації отриманих результатів. Успішне вирішення клінічного завдання щодо збереження та

стабілізації оваріального резерву за допомогою склеротерапії ендометріюїдних кіст свідчить про сформованість здобувачки як зрілого науковця, здатного самостійно проводити комплексні клінічні дослідження та розв'язувати актуальні проблеми сучасної репродуктивної медицини.

6. Теоретичне та практичне значення отриманих результатів дослідження.

Тематика дисертаційного дослідження узгоджується з науковим напрямом кафедри акушерства та гінекології № 2 ВНМУ ім. М.І. Пирогова, підтвердженням чого є її виконання в межах НДР - номер державної реєстрації 0125U000853 «Збереження та відновлення здоров'я жінки від менархе до менопаузи в умовах сучасності».

Теоретична значущість роботи визначена поглибленням розуміння механізмів, через які ендометріюми яєчників пошкоджують репродуктивну систему пацієнок. Авторка доказово підтвердила, що малоінвазивне втручання шляхом аспіраційної склеротерапії під УЗ-контролем усуває тиск на тканину яєчника та відновлює локальний кровотік. Виключення ятрогенного ішемічного чинника є головним підґрунтям для збереження функціональної здатності та життєздатності ооцитів. Науково вдосконалено схему післяопераційного медикаментозного супроводу пацієнок через застосування цільової метаболічної підтримки у комбінації з гормональною терапією, що забезпечує стабільність показників оваріального резерву.

Практичне значення отриманих результатів полягає у розробці та впровадженні в охорону здоров'я покрокового алгоритму ведення жінок репродуктивного віку з ендометріюмами яєчників. Впровадження розробленої тактики дозволяє мінімізувати ризики термічного й механічного травмування паренхіми яєчника, які є характерними для традиційної цистектомії, забезпечуючи надійний захист оваріального резерву.

7. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Результати дисертаційного дослідження мають чітку практичну спрямованість і повністю готові до впровадження в охорону здоров'я та медичну освіту. Розроблений здобувачкою персоніфікований алгоритм, що базується на поєднанні малоінвазивної УЗ-контрольованої аспіраційної склеротерапії та цільового післяопераційного медикаментозного супроводу, рекомендується для широкого застосування в практиці акушерів-гінекологів, репродуктологів та лікувально-профілактичних закладів гінекологічного профілю. У клінічній практиці необхідно забезпечити систематичний динамічний контроль рівня АМГ як головного критерію збереження оваріального резерву пацієнок. Теоретичні положення та практичні рекомендації дисертації доцільно інтегрувати в освітній процес медичних закладів вищої освіти, зокрема на кафедрах акушерства та гінекології, для навчання інтернів, аспірантів та слухачів курсів підвищення кваліфікації лікарів.

8. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

Дисертаційна робота Лепетенко Юлії Юріївни та її друковані праці за темою дослідження виконані з повним дотриманням норм наукової етики та вимог чинного законодавства щодо академічної доброчесності. У наданій до рецензування роботі повністю відсутні ознаки академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації результатів чи самоплагіату. Авторські ідеї, концепції та текстові запозичення інших дослідників чітко й коректно означені відповідними посиланнями на першоджерела у бібліографічному списку. Клінічна база дослідження, отримані лабораторні та інструментальні показники, зокрема результати оцінки оваріального резерву та параметри локальної гемодинаміки, є абсолютно вірогідними, оскільки зібрані та опрацьовані здобувачкою особисто на ретроспективному та проспективному етапах. Проведений автоматизований

аналіз тексту дисертації у спеціалізованій ліцензійній системі детекції плагіату «StrikePlagiarism.com» зафіксував унікальність матеріалу на рівні 95,92 %, що переконливо підтверджує як високу оригінальність самого дослідження, так і текстову самостійність викладених наукових результатів.

Зазначений результат доказово підтверджує високу якість самостійного наукового пошуку, сумлінне ставлення до цитування праць колег та повну відсутність будь-яких порушень академічної доброчесності з боку авторки.

9. Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Представлена до рецензування дисертація *Лепетенко Юлії Юрївни* на тему «*Ведення пацієнток репродуктивного віку з ендометріомами яєчників*» виконана за спеціальністю 222 «Медицина» з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» є глибоко обґрунтованою, завершеною та самостійно виконаною науковою працею.

За рівнем обґрунтованості наукових положень, обсягом виконаних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень, актуальністю обраного напрямку, новизною підходів та вичерпною повнотою оприлюднення результатів в опублікованих працях дисертація повністю відповідає всім встановленим критеріям. Наукова праця відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. (зі змінами, внесеними згідно з постановами КМ України № 341 від 21 березня 2022 р., № 502 від 19 травня 2023 р. та № 507 від 3 травня 2024 р.) та оформлена відповідно до вимог наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

Враховуючи високу наукову та практичну значущість виконаного дослідження, Лепетенко Юлія Юріївна, безумовно, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина».

Рецензент

*доцент ЗВО кафедри акушерства та
гінекології № 2 ВНМУ ім. М.І. Пирогова
кандидат медичних наук, доцент*

Олена ЛЬОВКІНА